

BAKKER, BØLGER & BEVÆGELSER

Vision for kunst i det offentlige rum • 2021

Lemvig Kommune

IN SITU
PÅ STEDET
KUNST

K:
Statens
Kunstfond

Kolofon

Udgiver: Lemvig Kommune 2021

Layout: Lillian Marie Dyhr

Forsidefoto: Lillian Marie Dyhr

Bakker, bølger & bevægelser – Vision for kunst i det offentlige rum er udviklet i samarbejde med IN SITU og kurator Jesper N. Jørgensen.

Tak til Statens Kunstfond for økonomisk støtte.

FORORD 4

SÅDAN HAR VI ARBEJDET 5

RUNDT OM LEMVIG KOMMUNE 6

På vej mod ny identitet 6

En stærk kunsttradition 6

VISION FOR KUNSTEN I LEMVIG KOMMUNE 7

3 FOKUSPUNKTER. 8

1: Kunsten skal være stedsspecifik 8

2: Forankring i det lokale – dialog og involvering 8

3: Kunst for alle 8

FRA VISION TIL VIRKELIGHED 9

INSPIRATIONSKATALOG 10-18

Karin Lorentzen, Iris, 2020

Forord

Mødet med kunst kan minde os om vores tilstedeværelse i verden – om vores tilhørsforhold og samhørighed. Det sker, når vi genopdager byens liv gennem orange bænkeskulpturer, der bølger op og ned i gadebilledet. Oplever et nyt fællesskab ved sammen at indsamle sten til en vandkunst. Når vi mødes i en nykoreograferet folkedans iklædt farverige dragter eller kommer tæt på det svimlende univers, som binder os sammen, ved at bevæge os mellem planeter på et bakket stiforløb i landskabet.

Eksemplerne stammer alle fra Lemvig Kommune og er sammen med en vægtig kunst- og kulturhistorie bevis på, at kunsten allerede spiller en rolle i vores kommune og har gjort det gennem generationer. Det giver os et solidt afsæt for arbejdet med den professionelle kunst i det offentlige rum – som vi med denne vision ønsker at styrke yderligere i årene, der kommer.

Det første skridt i forhold til at sikre kvalitet, nytænkning og mangfoldighed i kommunale kunstiniciativer blev taget tilbage i 2013 med nedsættelsen af Lemvig Kommunes Billedkunstråd. Rådet har siden bidraget med initiativ og værdifuld kunstfaglig sparring, når nye kommunale projekter er sat i værk.

Nu tager Lemvig Kommune skridtet videre ved at sætte ord på, *hvorfor og hvordan* vi ønsker at arbejde med kunsten i det offentlige rum. Visionen skal sikre, at vi udnytter kunstens potentiale og arbejder visionært og sammenhængende med projekter, der involverer, løfter, samler og peger fremad.

Vi glæder os til arbejdet!

Lemvig Kommune
November 2021

Sådan har vi arbejdet

Bag udviklingen af *Bakker, bølger & bevægelser – Vision for kunst i det offentlige rum* står Lemvig Kommunes Billedkunstråd, samt repræsentanter fra Lemvig Kommunes Familie- og Kulturudvalg og Lemvig Kommunes administration. Styregruppen har gennemført processen i samarbejde med kunstfaglige rådgivere fra IN SITU, udpeget af Statens Kunstfond. Sidstnævnte har medfinansieret processen.

Det har været væsentligt at lade så bredt et udvalg af borgere i kommunen og deres kommunalpolitiske repræsentanter komme til orde i processen. Arbejdet blev derfor indledt med et visionsmøde med en række udvalgte aktører for at afdække tanker, ønsker og behov og inspirere til mulige kunstneriske greb og processer. Visionen har siden været i høring blandt mødets deltagere, ligesom den undervejs har været tilgængelig for borgere bredt betragtet med opfordring til at komme med kommentarer og input.

Bakker, bølger & bevægelser – Vision for kunst i det offentlige rum blev godkendt af Kommunalbestyrelsen den XXXX 2021.

Arbejdet med kunstvisionen blev indledt med et visionsmøde, hvor deltagerne med afsæt i to inspirationsoplæg diskuterede ideer og input til arbejdet med formulering af visionen. Her er det billedkunstner Kristoffer Ørum, der gav stof til eftertanke med sit performative oplæg om Lemvig Kommune – set fra skaldyrets synsvinkel. Foto: In Situ

Rundt om Lemvig Kommune

Lemvig Kommune kiler sig ind mellem Vesterhavet og Limfjorden. En placering, der giver vores hjørne af Danmark en særlig stærk identitet, forankret i naturen og det unikke kystnære landskab med både skov, mark, hede, klint, klitter, hav og fjordliv. Naturens alsidighed og skønhed slår de fleste, der første gang besøger kommunen, hvad enten det sker fra land- eller vandsiden, eller med fly fra luften. De landskabelige kvaliteter er også årsagen til, at vi sammen med Struer og Holstebro Kommune, er blevet en del af Unesco Geopark Vestjylland, som sætter fokus på de værdier og oplevelser, som det dynamiske forhold mellem kulturens naturhistorie og naturens kulturhistorie rummer.

Lemvig Kommune er det smukke landskab af bakker og bølger – som Thøger Larsen formulerede det i titlen til sin digtsamling fra 1912 – og her fletter stationsbyer, havnebyer, kirke- og sognebyer og opland sig ind. Lemvig er centerby og eneste købstad i kommunen. Længst mod nord ligger Thyborøn, der både har én af Danmarks største fiskerihavne og byder turister velkomne til forskellige attraktioner. Mod vest ligger den kystnære stationsby Harbøre, i den østlige del af kommunen skolebyen Nørre Nissum, og mod syd stationsbyen Bækmarksbro. Hertil kommer de mange små landsby-samfund med stærke fællesskaber.

I Geopark-sammenhæng er det også væsentligt at nævne naturområderne Klosterheden, Nissum Fjord, Ferring Sø, Vesperne og Harbøre Tange.

På vej mod ny identitet

Lemvig Kommune står midt i en naturlig udviklings- og omdannelsesproces. Landbrug og fiskeri og relaterede erhverv suppleres i stadig større grad af tiltag inden for kultur, turisme, klima og bæredygtighed. Især Lemvig by har det seneste årti gennemgået

en rivende udvikling. I forlængelse af en ny havneplan og stormen Bodils hærgen i 2013 er havneområdet transformeret til et stormflodssikret, attraktivt og kreativt byrum med bl.a. skaterpark, nye samlingssteder og promenademuligheder – grundlæggende ud fra ideen om at omdanne området fra fiskerihavn til et bredt appellerende oplevelsesrum af høj kvalitet. Her ligger også Klimatorium, et nyt center for dialog, tværfaglige møder og forskning. Den overordnede udvikling har ændret kommunens identitet og selvforståelse, og har også bragt et skift i orientering mod en stærkere repræsentation af kunst- og kulturtilbud.

En stærk kunsttradition

Lemvig Kommunes kunst- og kulturhistorie hviler solidt på arven fra bl.a. digteren Thøger Larsen, malerne Jens Søndergaard og Niels Bjerre og billedhuggerfamilien Westergaards kunstneriske arbejde, som har manifesteret sig på egnen gennem generationer. Lemvig Museum, Museet for Religiøs Kunst, Tuskær Kulinarisk Kunst- og Kulturcenter, Hygum Kunstmuseum og Bovbjerg Fyr har som kunst- og kulturinstitutioner bragt kunsten tæt på borgerne med en lang række tilbud og oplevelser af høj kvalitet, mens *Planetstien* mellem Lemvig By og Nissum Bredning og *Skulpturstien* i Lemvig bymidte skaber forbindelser på tværs med kunstneriske nedslag.

De senere år er der realiseret flere stedsspecifikke kunstprojekter i og omkring Lemvig by, med Jeppe Heins *Modified Social Benches* på havnen, Karin Lorentzens centralt placerede vandkunst *Iris* ved kirken og Elle- Mie Ejdrup Hansens skulpturelle stedmarkører *Lini-en* på diget i Thyborøn som nogle af de mest iøjnefaldende. Derudover er kunsten bragt i spil i forbindelse med områdefornyelsesprojekter. Netop kunsten er et stærkt redskab i processen med at definere og synliggøre kommunens kvaliteter og borgernes identitet og tilhørsforhold i byen som på landet.

Vision for kunsten i Lemvig Kommune

Kunst beriger, danner, underholder, involverer og stiller spørgsmål ved det etablerede. Kunsten kan skabe forudsætninger for små og store fællesskaber blandt borgerne ved at tiltrække og aktivere mennesker. Den kan skabe liv, refleksion og samtale og give os mulighed for at mødes om nye fortællinger.

Kunsten skal derfor bruges aktivt i udviklingen af Lemvig Kommune. Den skal belyse og fortolke vores egns særkende og de særlige potentialer og udfordringer, vi som kommune står overfor – og vise os nye veje frem. Det kan bl.a. ske gennem kunstprojekter, der tager afsæt i vores egns særkende, og som kan skærpe vores identitet ved at skabe nye fællesskaber, fortællinger og forbindelser på tværs. Markante og involverende kunstværker og -projekter skal underbygge oplevelsen af en levende og bæredygtig kommune – som er attraktiv at besøge, men også tiltrækkende at bosætte sig i og drive virksomhed i.

Lemvig Kommunes kunstprojekter skal komme offentligheden til gavn. Det kan ske med en blanding af kunstprojekter, der er integrerede i bygninger og byrum såvel som mindre eller midlertidige kunst- og kulturprojekter, som enten har bred folkelig appel, eller som modsat er smalle og repræsenterer særinteresser i lokalsamfundet. Kunstvisionen skal sikre, at alle til enhver tid har mulighed for at møde kunsten og den kunstneriske proces i bygninger, byrum og landskab i hele kommunen.

Det skal desuden sikres, at vores kunstiniciativer afspejler samtidskunstens spændvidde – fra klassiske genrer som maleri, skulptur og installation til mere eksperimenterende formater som lyd-, lys-, mediekunst og performance, samt deltagerbaserede workshops og events.

Jeppe Hein, Modified Social Benches, 2017

3 FOKUSPUNKTER

1: Kunsten skal være stedsspecifik

Kunsten skal give mening og forankre identitet for det sted og de borgere, som skal dele hverdag med den. Kunsten skal derfor tage udgangspunkt i det konkrete sted – arkitektonisk, geografisk og/eller kulturelt.

I Lemvig Kommune skal den stedsspecifikke kunst udfoldes i al dens mangfoldighed, både den permanente bygnings- og byrums- eller landskabsintegrerede kunst og de midlertidige projekter. Kunsten kan både være fysisk og blivende, eller tage form som en proces eller en midlertidig event. Den kan være kendetegnet ved at være i kontinuerlig forandring i samspil med sine omgivelser og brugere.

Når Lemvig Kommune sammen med kunstnere og øvrige aktører iværksætter nye initiativer er ønsket at tage afsæt i følgende temaer, som er afledt af Lemvig Kommunes særlige identitet og kultur:

>>> **Natur, kyst & klima**

Naturen og de allestedsnærværende kystnære strækninger i Lemvig Kommune bærer, ud over de landskabelige kvaliteter, også på en fortælling om ressourcer, udsyn, hvem vi er, og hvor vi kommer fra. Samtidig presser de globale klimaudfordringer sig på med stigende vandstande. Kunsten kan på forskellig vis gå i clinch med natur, kyst og klima – symbolsk, konkret, videnskabeligt og fx som en integreret del af kystsikringstiltag i fremtiden. Kunstprojekter kan oplagt tage form i en tværfaglig udveksling med aktører inden for klima, naturvidenskab og kulturhistorie.

>>> **Forbindelser & forløb**

Gennem kunsten skal der skabes nye forbindelser mellem steder, mennesker, fortid og nutid, der understøtter sammenhængskraften og den fælles fortælling på tværs af land og by. Det kan dels ske gennem kunstneriske nedslag, der peger på nye fysiske forbindelser i byrum og landskab. Dels ved at skabe nye sociale og mentale forbindelser gennem værker eller projekter, der inviterer til ophold, bevægelse, møder, samvær, dialog eller stille refleksion. Kunst i det offentlige rum, der knytter an til forbindelser og forløb har endvidere et stort tværfagligt potentiale for at 'samle, løfte og pege fremad' – også i formidlings- og dannelsesmæssige sammenhænge.

2: Forankring i det lokale – dialog og involvering

Fokus rettes mod kunstprojekter, der baseres på udveksling med lokale aktører, faglige miljøer, institutioner og virksomheder. Ønsket er processer, hvor kunstneren gennem mødet med lokalmiljøet kan fordybe sig i de stednære kvaliteter og/eller udfordringer med det mål at bidrage med nye vinkler i udviklingen af sted og kommune.

3: Kunst for alle

I Lemvig Kommune skal kunsten være tilgængelig for alle. Nye initiativer skal spredes i hele kommunen og ikke kun i de større byer og i forbindelse med de allerede etablerede institutioner. Det er en central forudsætning, at netop mindre byer også inkluderes og beriges med kunst.

Fokus på formidling skal samle og profilere eksisterende og nye kunstinitiativer i kommunen. Formidlingen skal gøre kommunens kunstinitiativer synlige og allestedsnærværende, vække nysgerrighed og inspirere til møder med kunsten, til samtale og debat. Kommunens kunstinitiativer skal også gøres til et aktiv, når vi præsenterer os udadtil. Kunsten og dens forbindelse til kommunens særkende og styrker skal derfor synliggøres.

Der skal desuden rettes fokus på vinkler, der gør det muligt at inddrage børn og unge – enten i den kunstneriske proces eller gennem målrettet formidling, der kan anvendes under leg og læring.

Fra vision til virkelighed

Bakker, bølger & bevægelser – Vision for kunst i det offentlige rum suppleres af en handlingsplan. Her beskrives en række politisk besluttede arbejdsprincipper på området, suppleret af en række anbefalinger og konkrete procesværktøjer, som – hvis det enkelte projekt lægger op til det – kan anvendes. Målet er at gøre det så let og ubesværet som muligt at inddrage kunst som en naturlig del af udviklingsprojekter og aktiviteter i Lemvig Kommune fremover.

Laila Westergaard, Fisk i Byhaven, 2005

INSPIRATIONSKATALOG

De følgende eksempler på kunst i det offentlige rum er hentet både lokalt og i ind- og udland. De kan på forskellig vis inspirere til, hvordan visionens temaer og fokuspunkter kan udfoldes i kommende kunstiniciativer i Lemvig Kommune.

Socialt mødested og faglig udveksling

Warten auf den Fluss af den tyske kunstnergruppe, Observatorium, er en midlertidig arkitektonisk skulptur, der snor sig gennem landskabet og som platform danner ramme om arrangementer af både social og faglig karakter. Skulpturen har rejst til forskellige lokationer og har hvert sted haft lokalområdets udvikling på dagsordenen med fokus på bæredygtighed, den aktive samtale og udveksling mellem de besøgende. Den cirka 38 meter lange skulptur består af broer til ophold, pavilloner og gæsteværelser, som kan bookes for en overnatning i naturen. *Warten auf den Fluss* er både en konkret bygning og ifølge kunstnerne samtidig "et fantasiværk, en refleksion over miljøet og en byggesten for fællesskabet".

Observatorium, Warten auf den Fluss, 2010-17

Foto: Hans Blossey

Kysten som identitetsmarkør

Brugen af tågehorn er et historisk fænomen på tilbagetog. Det markerede den stedsspecifikke performance, *Foghorn Requiem*, i 2013 ved den walisiske kyst. Mere end 50 skibe samledes langs kysten og opførte med deres horn i selskab med tre brassbands og Southern Lighthouse's fyrtårns-tågehorn en anderledes koncert. Musikken spejlede ikke bare historien, men også landskabets topografi, der sammen med afstanden mellem kyst og skib påvirkede hornenes lyd og intensitet. *Foghorn Requiem* rakte vidt omkring i landskab og skabte blandt de mange tilhørere erindringsbilleder og en ny oplevelse af fællesskab.

Lise Autogena & Joshua Portway, Foghorn Requiem, South Shields, Storbritannien, 2013
Foto: Kristian Buus

Udsigten – før og nu

Widow's walk er placeret i naturen og inviterer med sin trappe og kikkert publikum til at tage værket i brug. Det steds-specifikke værk genskaber en klassisk udsigtsplatform fra 1800-tallet, hvorfra de efterladte kunne holde udkig efter skibe og ægtemænd på havet. Med referencer til søfart og lokalområdets tilknytning til kyst og hav – på godt og ondt – skaber værket en poetisk forbindelse til både historien og natur nu og her.

Hartmut Stockter (i samarbejde med Philip Simmons og Katja Bjørn), *Widow's Walk*, 2011
Foto: Hartmut Stockter

Havet som stof

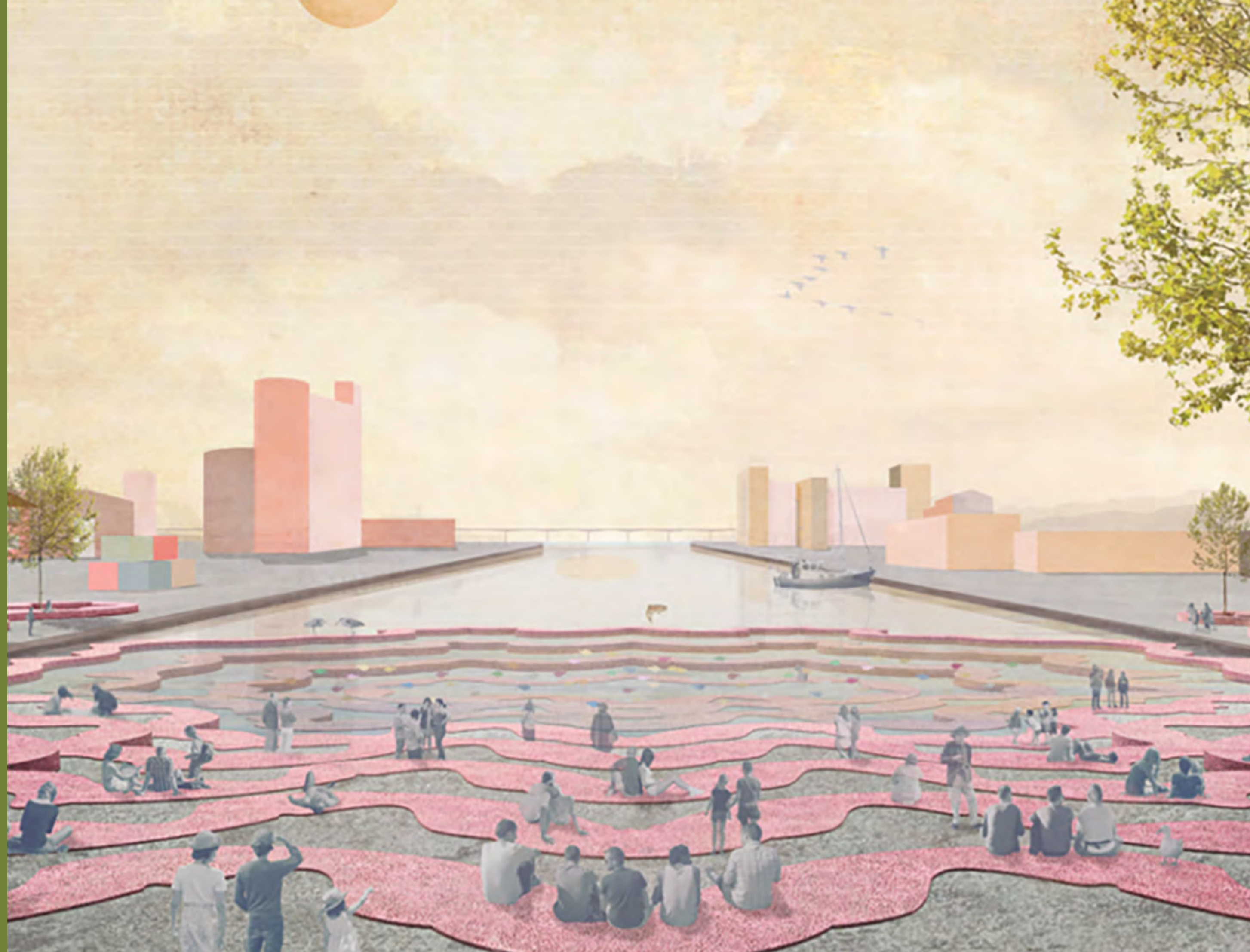
Bodies of Water er et kunstværk, der illustrerer tidevandets bevægelser og mødet mellem det industrielle metal og vind, vand, sten, søgræs, salt og oxiderings-processer. Værket er baseret på en længerevarende research-proces af udvalgte steders naturlige tidevands-cyklus og en markering af de spor, der sættes over tid. Kunstprojektet forbinder forskellige vidensfelter og synliggør mødet mellem æstetik, natur og videnskab.

Studio Thinkinghand: Three Bodies of Water, 2020
Foto: I Do Art Agency

Kunst, klima og den fælles dagsorden

Den lyserøde struktur, *Kanten*, er en kunstnerisk idé til en naturbaseret, rekreativ stormflodssikring. Den skulpturelle struktur inviterer til at mødes, sidde eller ligge – og til refleksion over mulighederne i mødet mellem menneske og natur. Det er et mødested for os på landjorden, men også et bud på en attraktiv struktur for fisk, havdyr og alger, som dermed imødekommer en fremtid med stigende vandstande. *Kanten* udspringer af kunstnergruppen Superflex' længerevarende *Deep Sea Minding-projekt*, der gennem research og udveksling sætter fokus på forbindelser mellem de mange forskellige aktører og faggrupper, der skal spille sammen, når de komplekse klimaudfordringer skal løses.

Superflex, Kanten, udviklet i tæt samarbejde med BALDIOS arquitectos paisagistas, (Vejle Kystsikring, Kanten), 2020-21
Visualisering: GARE

Dans for fællesskabet

Thyborøn trawldance er en musikkomposition og koreografi udviklet på baggrund af kunstneren Molly Haslunds møde med by og borgere i Thyborøn. Gennem samtaler og workshops fandt lokalsamfund og kunstner i fællesskab frem til, at stedet manglede en lokal tradition. I samarbejde med den amerikanske kunstner Will Owen, koreograf Helle Fuglsang og designer Siff Pristed udviklede Molly Haslund herefter en folkedans med tilhørende dragter, baseret på landsbylivet før og nu og de fysiske bevægelser, der er knyttet til arbejdet som fisker. Selvom kunstprojektet var midlertidigt i sin form, som en del af ET4Us video- og performanceprojekt MEETINGS, har det potentiale til at blive en integreret del af den lokale kultur og borgernes selvforståelse.

Molly Haslund, Thyborøn trawldance, 2017
Foto: Siff Pristed

Lydkunst skaber nye fortællinger og erindringsrum

Lyttehaven er et tværkunstnerisk og webbaseret lydværk på Bispebjerg Hospital i København hvor patienter, pårørende og personale i 2 år kunne opleve nye sider af stedets historie og haverum.

Værket omhandler den visuelle hukommelse og fysiske forandringsproces – i botanikken samt den kulturhistoriske bygnings- og havearkitektur. Det er et fiktionsrum, hvor historiske fakta blandes med poetiske tekster, stemmer, ny musik og reallyde fra området. Det i alt 2 timer lange lydværk er baseret på materiale, indsamlet i forskellige arkiver og dialog med fagfolk og enkeltpersoner, der har interesse i stedets botaniske rum og arkitekturhistorie. I værkets lyd- og musikproduktion har kunstneren samarbejdet med komponisterne Ask Kæreby og Rasmus Zwicki. Forfatter Martin Glaz Serup har skrevet med i manuskriptet og lægger stemme til værket sammen med skuespiller Rikke Liljenberg. Til *Lyttehaven* hørte tolv fotomontager af fx vækster og detaljer fra bygningsarkitekturen. De kunne opleves i haverne og indendørs venterum – som både særskilte værker og visuelle pejlemærker der henviste til lydmontagen på websitet: www.lyttehaven.dk. Som del af værket opførte kunstneren en række liveafspilninger i sommerperioden i parken.

Værket var kurateret af Lotte Boesen Toftgaard, UIMAGE, som del af Nyt Hospital og Ny Psykiatri Bispebjergs kunstprogram.

Elsebeth Jørgensen, Lyttehaven, Bispebjerg Hospital, 2017-19
Foto: Torben Eskerod

Under fødderne på børn og unge

På Bakkeskolen i Esbjerg forbinder et sanseligt og farverigt linoleumsgulv skolens forskellige områder. Det 1200 m² store gulvværk skaber opholdssteder og passager, der både byder velkommen og lægger op til leg og skæve tanker – og projektet har da også været afsæt for kreativ læring under et Huskunstnerforløb. Gulvværket er et eksempel på bygningsintegreret kunst, der medtænker funktionalitet og brugernes hverdag. Det er startskuddet på et større udviklingsprojekt i Esbjerg Kommune, hvor kunsten skal bygge bro ved at op-søge nyt publikum og skabe fælles oplevelser i udviklingen af et levende og mangfoldigt by- og boligliv.

*Astrid Marie Christiansen, Bakkeskolen, Esbjerg, 2019
Foto: Anne Trap Lind*